Նո. 5372–1884 Ապրիլ 25 Չարշէնպէ | 24 Ինճի Սէնէ | Օլաֆրանգա 1884 Մայիս 7 Չարշէնպէ Նո. 5372

ՖԻԵԱԹԼԱՐ
Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ Մէճիտ 10
Ալթը այ " " 5
Իւչ " " " 2½
—
Թաշրալար իչին մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " " 5
Բօսթա ուճրէթի պիրլէ ալըր։

30 ՓԱՐԱ

١٣٠١ ՌԷՃԷՊ ١٢

Մանզումէի Էֆքեար

ՄՈՒՆԱՏԻՒ ԵՐՃԻԵԱՍ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԻԼԱՆԱԹ
Պիրինճի սահիֆա իչին սաթըրը 3 Ղր.
Իքինճի " " " 2 "
Իւչիւնճիւ " " " 1 "
Իլան սըրասընտա գօնուլմաեան իլանաթ-
ըն իսթիթրատի սաթըրը 5 Ղր.
—
Իտարէխանէ, Գալաթասարայ Բէշիկճիլէրին
պայըրընտա Ն. 41 Խսուսի խանէտէ։

30 ՓԱՐԱ

١٣٠٠ ԱՊՐԻԼ ٢٥

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա, 6 մայիս

Ժամանտան Քէչէնթէքմէկ վագը օլան պիր Ինկլիզ վաբօրունուն էսնայի սէյահաթընտա, տէրսունէ վաբօրտա գօլէրատան պիր խայլի վէֆիեաթ վուգու պուլմուշ տուր։

Պէթէրսպուրկ, 6 մայիս

Ռուսիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրինին եագընտա Պէրլինէ զիեարէթ իտէճէկլէրի շայեասը Թէքզիպ օլունմուշ տուր։

Վիէննա, 6 մայիս

Մօնթակս Ռըվիւ նամ ղազէթանըն պէեանընա կէօրէ, գօնֆէրանստա հուգուգը սալթանաթը Սէնիյէնէ ալէյհինտէ Թէարրուզ վուգու պուլտուղու Թագտիրտէ, Աւսթրիա տէվլէթի հուգուգը մէզքիւրէյի միւտաֆաա իյլէյէճէկ իմիշ։

Լօնտրա, 6 մայիս

Իրան տէվլէթինին, Սարախս շէհրի իլէ Նահչըվանի Ռուսիայա Թէրք իթտիկինէ տայիր պու կիւն Թախտինի էշհանը մուճիպ պիր հավատիս նէշր օլունմուշ տուր։ Ինկլիզ ղազէթալարըն պէեանը իւզրէ, Նահչըվանի մէզքիւրէնին վազիեէթի, Հինտիսթանըն աղքէրի Թաբիյէէ հօքիմ պուլունմագտա իմիշ։

Աթինա, 6 մայիս

Իրան սէւիլ Բօյ, եագընտա պիր հայպ ալ Փինէյինէ րաքիպէն, Պրինտիզի էէ, վէ օրատան տախի, տէւգ վէ տէւչէս տ'Էտինպուրկա լէատէյի վիզիթէ իթմէք իւզրէ, Ինկիլթէրրաեա կիտէճէք տիր։

Լարիսա, 6 մայիս

Սէն Ժօրժ եօրթուսու միւնասիպէթիյլէ տիւնքի կիւն պուրատա օգունուլան Զափէր Աստուած գովաբանըմըզ տուասընտա, գրալ, բրէնս վէ բրէնսէսլէր հազըր պուլունմուշլար, վէ աղշամ գրալ Թարաֆընտան պիր զիեաֆէթ վէրիլիպ, պիլահարէ միւթէպաքիրան տաւէթ օլունմուշլար տըր։

Գրալ, մանէթիյլէ պիրլիքտէ, եագընտա Թրիգալա, Թամբ վէ Մէթէօրա նամ մահալլէրի տախի զիեարէթ իտէճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էտիրնէ սանճագը միւթէսարրըֆլըղը, վէքէալէթինտէ պուլունմուշ օլան Մէհէմմէտ Խուրշիտ բաշայա Թէֆվիզ.

Էնգարէ վիլաեէթի աչար նէզարէթի, Տիմէթօգա սանճագը աչար միւտիրի սապըգ Ճաֆէր պէյէ իհալէ.

Էնգարէ վիլաեէթինտէ քեային Մէճիտիյէ գազասը գայմագամըլըղընա, Քէսկին գայմագամը սապըգ Ալի Աքիֆ էֆէնտի.

Հալէպ վիլաեէթինտէ քեային Բաղարճըգ գազասը գայմագամըլըղընա, Աեազ գայմագամը սապըգ Իսմայիլ էֆէնտիեէ.

Էրզրում վիլաեէթինտէ քեային Շէյտան գազասը գայմագամըլըղընա, Անամուր գայմագամը սապըգ Մուսթաֆա Խուլուսի էֆէնտի Թայինին պույրուլմուշ տուր։

—

Պահրիէ Նազըրը Հասան բաշա հազրէթլէրինէ, Ֆրանսա ճիւմհուրիէթի Թարաֆընտան Լէժիօն տ'Օնէօր Նիշանընըն իքինճի րիւթպէսի իհտա օլունմուշ տուր։

—Մէչհուր բօրասըս մաոնլէրի մէսէլէսի իչին էվվէլքի կիւն Պապը Ալիեէ Իթալիա տէվլէթի Թարաֆընտան պիր Նօթա վէրիլմիշ, վէ մէզքիւր Նօթատա, պու մէսէլէնին հալլ վէ ֆասլ օլունմասը զըմնընտա իսթիճալ կէօսթէրիլմէսի իստէնիլմիշ, վէ մէսէլէնին էհէմմիեէթի մախսուսասը ճիհէթիյլէ, օլ պապտա մուզաքէրէտա, պիր Նիզամնամէյի ումումի եաբըլմասը պէեանըլյա, տէվլէթի միւշարիլ'ըյհանըն իշարաթընա ճէվապ վէրիլմէկի կիպի, շիմտի տախի մինասիպ պիր ճէվապ սէվգ վէրիլէճէկի Թարիգատէ օգունմուշ տուր։

—Տիարպէքիրտէն պա Թէլէկրաֆ իչար օլունտուղունա նէզարէն, Տէճլէ նէհրի հէնուզ Թէնէզզիւլէ եիւզ Թութմամըշ, կիթտիքճէ եիւքսէլմէքտէ վէ էթրաֆ եէրլէրէ քիւլլի խասարը մուճիպ օլմագտա իմիշ։

—Տէճլէ սէտտլէրինին լիւզումը Թամիրի իչ տէօրթ այ մուգատտէմ Պաղտատ վալիսի բաշա հազրէթլէրինէ իշմար օլունտուղու հալտէ, պու իշմարա էհէմմիեէթ վէրիլմէեիպ, պու կիւնլէրտէ վուգու պուլան սու Թուղեանընտան, գըրգ սաաթլըգ մէսաֆէյի սու գաբլամըշ, վէ էհալինէ բէք չօգ խասարը մուճիպ օլտուղու, Պաղտատտան, պիր չօգ իմզալը Թէլէկրաֆընա մագամաթը ալիյէյէ պիլտիրիլմիշ, վէ պունուն իւզէրինէ մագամը սամիի Սէտարէթբէնահիտէն, վալի բաշա հազրէթլէրինտէն պա Թէլէկրաֆ քէյֆիեէթ սուալ օլունարագ, իշիտիլտիկինէ կէօրէ, վիլայէթ իտէն ճէվապտա, կէրչի Տէճլէնին ճօշուղու Թաշգին օլունուօր իսէ տէ, իչարը սապըգ միւպալաղալը ատտ օլունարագ, սուեուն խաթթըա իյլէտիկի մահալլէրին էնլիլիկի իքի վէ ուզունլուղու եէտտի սէքիզ սաաթլըգ մէսաֆէտէն իպարէթ օլտուղու պէեան գըլընմըշ, վէ գըշըն շիտտէթլէ հիւքմ իթմէսի, վէ սէտտլէրին խարապ օլմասը հասէպիյլէ, սու Թուղեանընտան զիեատէսիյլէ գօրգուլաճագընտան պահսօլա, սէտտլէրին լիւզումու Թամիրինի իխթար խաւէն զաթըն, վալի բաշա հազրէթլէրի ճանիպինտէն հապսէ իլգա օլունտուղու մէրվի խուսուս կի Թարիգատէ օգունմուշ տուր։

—Հալէպ տախիլինտէ քեային Զօր ճիհէթլէրինտէ տախի Ֆրաթ նէհրի ճօշարագ, բէք չօգ արազի վէ քէօյլէրի պաստըրըը վէ էմվալ վէ էշեաեա խասարաթ վիրմիշ իսէ տէ, Նուֆուսճա Թէլէֆաթ օլմատըղը պա Թէլէկրաֆ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Պաղտատ հէվալիսինտէ պիր իքի եէրտէ եումուրճագ իյլէթի զուհուր իթտիկինէ տայիր մալումաթ վիրիլմիշ իտի իսէ տէ, պու տէֆա ալընան րէսմի խապէրլէրէ նէզարէն, համտ օլսուն օրալարճա եումուրճագ իյլէթի մէվճուտ օլմայըպ, եալընըզ հումմա նէվինտէն պիր նէվ խասթալըղըն պուլունտուղու անլաշըլըեօր։

—Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Մըսըր ումուրը մալիեէսինին իսլահը հագգընտա պիր գօնֆէրանս իճթիմաընէ տայիր Պապը Ալիեէ Թէպլիղ օլունան Նօթա իւզէրինէ, մէճլիսի վիւքէլանըն րէյ վէ միւտալէաթըն մէզքիւր մագամըն, խաքիպայի Շահանէյէ Թագտիմ օլունմայլա, տէնկլի կիւն Մապէյնի հիւմայունտա պիր մէճլիս ագտ օլունուպ, ագշամա գատար տէվամ էյլէտիկինի, վէ ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթ հագգընտա պիր կէօնա մալումաթ ալընամաղըլը Իւթէքն Էքսբրէս ղազէթասը եազըյօր։

—Իզմիրտէ պիր Ռում մէյխանէճիսի, էվվէլքի, վալիտէսիյլէ զէվճէսի հէր կիւն նիզա իթտիքլէրինտէն, զէվճէսինին Թէչվիգիյլէ վալիտէսինի եօլուրմէկի գուրուպ, «Հայտէ վալիտէ, ըլըթըմ իզէրինտէ պիր ալ կէզէլիմ» տէեու վալիտէսինի պէրապէր ալարագ, կիճէնին սաաթ 2 րատտէլէրինտէ, ըլըթըմըն Թէնհա պիր մահալլինէ կէլտիքլէրինտէ, վալիտէսինի իթիպ, տէնիզէ տիւշիւրմիւշ, վէ պիչարէ գատըն ֆէրեատա պաշլատըղընտան, օ ճիվարտա պուլունան պիր իքի քիշի եէթիշիպ գուրթարմըշլար վէ պու՛արա օղլու օլանճագ խույին տախի օրատան ֆիրար իյլէմիշ տիր։

—Պօնաման պէօյլէ իչրէթ սամթըլան մէյխանէլէրտէ կէնճ չօճուգլար իլէ մէքթէպ Թալէպէսի վէ սայիր պու սինն ու սըֆաթտա պուլունանլարըն օթուրուպ իչրէթ իթտիքլէրի կէօրիւլիւյօր հալտէ, տէրհալ գալտըրըլմալարը իչին Զապթիէ Նէզարէթի Թարաֆընտան ումումը պայթիէ մէմուրլարընա էմր վէրիլմիշ իշիտիլմիշ տիր։ Պու իսէ, ատապը ումումիէյի մուհաֆազա մագսատիյլէ օլտուղունտան, շայանը Թագտիր տիր։

—Միտիլլի միւթէսարրըֆը Քէմալ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի, պիր վագըթտան պէրու զիեատէ քէյֆսիզ օլարագ, աթըպպա Թարաֆընտան Թէտավի իտիլմէքտէ [illegible]կա իչիրիլմիշ տիր։

—Միւթէվէֆֆա Ժօրժ Զարիֆինին Ֆրանսատա պուլունան պիրատէրի Մ. Նիգօլա Զարիֆի, գարտաշընըն վէֆաթը իւզէրինէ Ռում մէքթէպլէրինէ Թէվզի օլունմագ իւզրէ, 1,500, վէ Ռում բաթրիգխանէսինէ 500 աալթըն լիրայի օսմանի կէօնտէրմիշ տիր։

—Միրալայ իւլ Շարգ Նամ Գահիրէ ղազէթասը, Թէճէմմիւ իտէճէք օլան գօնֆէրանսա, Խըտիվիէի Մըսըրիէ ճանիպինտէն Ռիազ բաշա հազրէթլէրինին մէպուս Թայինին պույրուլմասընը Թալիպ վէ Թէքլիֆ իտիյօր։

ԳՕՆՍԷՐ

Իյան օլունտուղու իւզրէ, պու կիճէ Ռուսիա սէֆարէթխանէսի պիւյիւք սալօնունտա, կիւզէլ պիր գօնսէր վէրիլէճէք տիր։

Մէզքիւր գօնսէրտէ հէր միլլէթտէն վէ գատըն վէ էրքէք Թայֆէսինտէն, իւչ եիւզ նէֆէր գատար քէսան հազըր պուլունմուշ տուր։

Սալօն պէշ եիւզ գատար մումլար իլէ Թէնվիր գըլընմըշ օլուպ, վէ մէզքիւր գօնսէրի վիրմէքտէ օլան Մ. Սլավիանսքի էշ կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք պիրլիքտէ օգունմագտա օլան էրքէք վէ Նիսա վէ պիւյիւք վէ չօճուգ գըրգ նէֆէր գատար արգատաշլարը, էնվայի բարլագ էսքի զէման էլպիսէլէրի կիյմիշ օլտուգլարը հալտէ, չէնգիւ չըգթըգլարընտա, վէ օգունմագ պաշլատըգլարընտա, հէր քէս քէմալի սիւրուրիլէ իւզրէ տինլէմէկէ պաշլատըգլարընտան, բէք պիւյիւք վէ բէք Թէհասսիւրլի պիր հալ հասըլ օլմուշ տուր։

Բրօկրամտա կէօսթէրիլէն կիպի, իւչ տէֆա, վէ Ռուսճա օլտուղու հալտէ, օն պէշ գըթա աթիգ պէսթէլէր օգունմուշլար, վէ սամիին Թարաֆընտան չօգ տէֆա ալգըշլանմըշլար տըր։

Ռուսիատա զամէն մուզիգայա պիւյիւք էհէմմիեէթ վէրիլմէքտէ օլտուղունտան, մուզիգա իլմինին զիհաթէսիյլէ իլէրու կիթմիշ պուլունմասը մալիւմ օլուպ, վէ պու գօնսէր իլէ տախի անլաշըլմըշ տըր, զիրա, պիզ հէր նէ գատար սանաաթ աշնա տէկիլ իսէք տէ, չօգ հօճալար վէ չօգ եուքսէք մուզիգալար վէ կիւզէլ սէսլէր տինլէմիշ օլտուղումուզտան, պունլարտա բէք կիւզէլ սէսլէր պուլունտուղունու վէ քէմալի տիգգաթ վէ սանաթ իւզրէ օգուտուգլարընը ֆէսմ իտէպիլմիչիզ տիր։

Միլլէթիմիզտէն տախի խայլի զէվաթըն հազըր պուլունտուղլարընը մամնունիյէթլէ կէօրմիւշիւզ տիր։ Փագաթ պիր չէյ տէ չօգ էսէֆ իյլէմիշիզ տիր։ Շէօյլէ քի, հէր քէս քէմալի սուքութ վէ տիգգաթ իւզրէ վէ համթա կէօզլէրինի պիլէ չէնատան աեըրմամարագ Թա սօնունա գատար տինլէտիգլէրի Թագտիրտէ, պիզտէն իսէ պազը գատընլարըն վէ էրքէքլէրին սայքի Թա սօնունա գատար տինլէմէտիքլէրի, պիր պիրլէրիյլէ գօնուշուպ կիւլիւշտիւքլէրինէ տիգգաթ իթմիշիզ տիր։

Պէօյլէ մահալլէրտէ վէ ալէլ խուսուս մուզիգա չալընտըղը վագըթլարտա լագըրտը իթմէքլիք, կիւլմէքլիք, վէ համթա տիգգաթ իթմէմէքլիք կիպի պիր հալտէ պուլունմագ, պունլարըն Թէրպիեէսիզլիկինէ տէլալէթ իտէր, չիւնքի, մուզիգա չալանլարա վէ օգուեանլարա, բէք պիւյիւք պիր հագարէթ սայըլըր, պունտան պաշգա, սամիինին տախի մանի օլմագ տըր, վէ պու կիպի հալլէր օրոպա մէմլէքէթլէրինտէ մուճիպի այըպ վէ մանի օլմագ տեմէքտիր։

Հէլէ մուզիգատա պիր հալ վար տըր քի, պիզտէ հէնուզ բէք ազ քէսան պիլմէքտէ տիր, եանի եիւզ սէքսէն իլէ չալընան վէ եախօտ օգունան վագըթլարտա ազ չօգ Թիգգաթ խալիպ տինլէտիքլէրի հալտէ, սէսլէր կիթթիքճէ ազալմախա պաշլատըղընտա իսէ, էհէմմիեէթ վիրմէքտէ տիրլէր, հալպու քի, միւզիգաճա էն զիեատէ տիգգաթ, Թէլէզզիւզ վէ իթիպար իտէճէք խուսուս, ասըլ օ սէսլէրին Թէտրիճէն պէլլիքսիզ պուլունմասը տըր։

Պիզտէ քիմսէ գօնսէր գաբուլ իթմէկէ պէք ալըշմամըշ օլտուղունտան, պու կիպի միւզիգա հալլէրինտէ պիր Ռուսճա սիւրէթլէրի իւզրէ, ճանլարը? հեչ պիր չէյ անլամամագլա պէրապէր, ճօշգուն պիր հալ կէօսթէրմէքլէրինտէ, հէր Թէրպիեէսի? անլատըլմագ իչին, պիր չօգ էմէք իստէր, հալպու քի, Թէնպիհ վէ իխթար իթմէք, ճանլարը սըքըլըրսա տախի, պիզիմ Թէօթ? ... Թէլէկրաֆ իլէ խապէրի կէլէն հէր նէ օլուրսա տախի, կէրէք տիր քի, օնլարըն վէ էն մէյտանա կէլէն սէսլէրի տինլէմէկէ միւսաատէ իթմէլիտիր։

Մէզքիւր գօնսէրտէ անճագ եէտտի սէքիզ Թէլէկրաֆ օգունմուշ, վէ հէր քէս կիւզէլ կիւզէլ կիթմիշ պուլունմուշ տուր։

Մէզքիւր գօնսէրտէն Ռուս բահիւլէրի տախի հազըր պուլունմագտա իմիշլէր։

Եուգարըտա զիքր օլունտուղու իւզրէ, Նիսալարըն մէճմուասը գատընլարըն պէօյլէ էրքէքլէրին կիւլիւշմէլէրի, կիւզէլ կիւզէլ Նօթալար ալթընտա աչըգ պէրապէր, հէնուզ բէքլէտիքլէրինտէն պիլէ Նօթա պուլունմագտա [illegible] մէճպուրիեէթի? ...

ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻՅԷ

ՄԸՍԸՐ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

Թայմս ղազէթասը, Բարիս մուխպիրինտէն, գօնֆէրանս մատտէսինէ տայիր պիր մէքթուպ ալմըշ օլուպ, իշպու մէքթուպուն պաշլըճա ճիւմլէլէրինի պէր վէճհի աթի Թէրճէմէ իտէրիզ.

Իթալիա, եալնըզ իսթէմէսէ պէք, Ինկիլթէրրանըն Թավէթինի գապուլ իթմիշ տիր։ Ռուսիա տախի այնի մէսլէքի Թութմուշ տուր։ Աւսթրիա վէ Ալմանիա պիթարաֆ պուլունուեօրլար։ Ֆրանսա, եալնըզ Թալէպ իտիեօր։ Տէվլէթի Օսմանիէնէ կէլինճէ, Մըսըրտաքի հուգուգը սալթանաթը Սէնիէնէ խալէլ կէթիրմէքսիզին, գօնֆէրանսա հիսսէտար օլուպ օլմամախանըն, Լօնտրա սէֆիրի Միւսիւրիւս բաշա հազրէթլէրինտէն սուալ իյլէմիշ տիր։ Իշթէ հալ հազըր պունտան իպարէթ տիր։

Խուլասայի քէլամ, գօնֆէրանսըն իճթիմաը Ինկիլթէրրատան մէրպութ օլուպ, տէվլէթի միւշարիլեհա, խալիանէ արզու իյլէտիկի հալտէ, մէզքիւր գօնֆէրանս վուգու պուլաճագ, վէ մուզայիրի հալինտէ վուգու պուլմայաճագ տըր։

Ֆագաթ եալընըզ պիր չէյ սահիհ տիր։ Շէօյլէ քի, գօնֆէրանս, Ինկիլթէրրանըն իւթէտիքի բրօկրամ իլէ մահտուտ օլարագ իճթիմա իտէմէյէճէք տիր, նէ Ռուսիա վէ Իթալիանըն գապուլիէթլէրինին, նէ Ալմանիա վէ Աւսթրիանըն գայտը իհթիեաթլարընըն, գօնֆէրանստա Թէքմիլ Մըսըր մէսէլէսինին մէյտանա գօնուլմասընը Թալէպտէն կէրի տուրմալարընա սէպէպ օլմաճագը աշիքեար տըր։ Ֆրանսա րէյիսի վիւքէլասը Մ. Ֆէրրի, եալնըզ Թէգլիֆ խոմիսեալ իթմէկտէն էվվէլ, գօնֆէրանս մատտէսինէ մուվաֆֆագաթ իտէմէնէճէք տիր, վէ Մըսըրըն, Ինկլիզ ասքէրլէրինտէն Թախլիեէսի զէմանընը, չրգան հօվտանէմէսի? տէվլէթի Օսմանիէնին մուսաատէսի Թալէպ իլէ Թէմինինտէն անլաշըլմագտա տըր քի, տէվլէթի միւշարիլէյհա, խալընըզ? մալիեէթէ մէխսուս իշլէր օլունմուշ օլան մէսէլէլէր իւզէրինէ պահս օլունմասը էֆքեարընտա պուլունմամագտա տըր։ Էկէր Ինկիլթէրրա տէվլէթի, գօնֆէրանսըն ագտ օլունմասընը իսթէր իսէ, պու իճթիմաըն բրօկրամը հագգընտա մուհիմ ֆէտաքեարլըգլար իթմէլի տիր։

Շուրասը շիմտի մուհագգագ վէ մալիւմ տիր քի, Ֆրանսա, Մըսըրտա միւթթէֆիգէն իճրայի նուֆուզ իթմէք էֆքեարընտա տէյիլ տիր։ Մ. Ժիւլ Ֆէրրինին տէտիկի կիպի, պիրլիքտէ իճրայի նուֆուզ վէ հիւքիւմէթ իթմէքլիք, Բօլանըն Թագսիմը միսիլլու քեաֆֆէյի էվսաֆը մէմնուհ եէնէ մալիք իսէ տէ, պաշգա Թագսիմ իտէճէք, հիչ հիւքիւմէթ միւնէֆի կէլմիշ օլմասը տըր։

Բէգլիք, Ֆրանսանըն, եալընըզ պաշընտա Մըսըրը իշղալ իթմէք ար-

զուսինտէ օլմաղըղը տախի մալիւմ տիւր ։

Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտաքի միւպաէնէթ, բէք պիւյիւք օլապիլիր, լաքին Ֆրանսատա, Ինկիլթէրրա իլէ պիր մուհարէպէյի ինթաճ իտէճէք գատար միւճրիմ վէ ագըլսըզ պիր հէյէթի վիւքէլա եօգ տուր ։

Տիկէր թարաֆտան, էկէր Մըսըր գօնֆէրանսընը թէքլիֆաէն մագսէտ, Թէլ-էլ-Քէպիր վագըասընտան պէրու Մըսըրտա օլանը կէչէնի գապուլ իթմէքլիք իսէ, Ֆրանսանըն պէօյլէ պիր գօնֆէրանսը գապուլ իտէմէյէճէկի տէրքեար տըր ։

Էկէրչի Մ. Ֆէրրի, Ֆրէյսինէ գապինէթօսունու տիւշիւրէն գուրա իլէ ղայպ օլան խուսուսու, եա թէքմիլէն վէ եախօտ գըսմէն թէքրար էլտէ իթմէք իչին, իչպու ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իթմէնէրէք, Ինկիլթէրրա թարաֆընտան թէքլիֆ օլունան գօնֆէրանսը գապուլ իթմէ իտի, քէնտիսինի տախի ազլի մուհագգագ իտի ։ Ֆագաթ Ինկիլթէրրա, Եվրօբանըն, սալթ Մըսըրէ մուպահասըսընը գապուլ իտէճէկինի զաննը իտէպիլի՞ր մի, եախօտ հագըգաթէն զաննը իտիեօ՞ր մու ։

Սօհալը ագլ ու տիրաէթ իգնա օլմուչլար սըր քի, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, քիմսէնին ֆիքրինտէն կէչմէտիկի պիր զէմանտա, հաթթա Ֆրանսանըն Լօնտրա սէֆիրի Մ. Վատինկթօսու տախի թէաճճիւպաէ պըրագարագ, գօնֆէրանս թէքլիֆ իթմէսիյլէ, էվհամ իւզրէ պուլունմագտա տէկիլ տիր, վէ Եվրօբանըն, եալընըզ ումուրը Մըսըրէ մուպահասըյլա մէշղուլ օլմագլըղը րազը օլմախաճաղընը պիլմէքտէ տիր ։

Ինկիլթէրրա, Եվրօբանըն վէքալէթինի հայիզ օլարագ Մըսըրտա պուլունմագլա, տէվլէթլէրտէն պազըլարընըն տօլայըսըյլա վուգու պուլան րիգապէթըյլա վէ տիկէրլէրինին ապ չօգ գաթի բրօթեսթօլարընա գարշը օլարագ Մըսըրտա պուլունմագտա տըր ։ Իմտի, տէվլէթի միւշարիլէյհա, Մըսըր իշլէրի իւզէրինէ Եվրօբանըն պիր գօնֆէրանսա տավէթ իթմէքլէ, պիր մահքէմէյի ալինէ թէշքիլ էյլէմէքտէ, վէ պու մահքէմէյէ ճէվապ վիրմէկէ մէճպուր օլտուղունու թաստիգ իթմէքտէ տիր ։ Պու հալտէ, քէնտիսի, հագիմլէրի հուզուրունա չըգաճագ օլտուղունտան, անլէրին միւզաքէրաթընը թահաքքում իթմէքլիք, քէնտիսինէ այիտ տէկիլ տիր, վէ Բապըալի չունքի խաքեսթ օլունմուշ տուր քի, Ֆրանսա, գօնֆէրանսա իշթիրաք իթմէքլիքտէն իսթինքեաֆ էյլէտիկի թագտիրտէ, մէզգիւր իճթիմաըն թասավվուր պիլէ պիր սուրէթի գաթիէտէ ճըղգ չըգաճագ տըր ։

Ալմանիա վէ Աւսթրիա, խուսուսիյլէ պու տէվլէթլէրտէն պիրինճիսի, վագըա գայտը իհթիմամ իւզրէ պուլունուպ, Ֆրանսանըն գարարընա ինթիզար իթմէքտէ իսէլէրտէ, չունքի թէէմմին օլունապիլիր քի, գօնֆէրանս թէճէմմիւ իթմէտիկի թագտիրտէ, Ալմանիա տէվլէթի քէնտի գաւաստը իսթիսմաթիաէսինի թէրք իտէճէք, վէ մէսէլէնին հալլինի թէսհիլ էյլէյէճէք հիչ պիր թէշէպպիւսաէ պուլունմախաճագ տըր ։ Ֆիլվագը, աչըգը հալըրտէ, Ալմանիանըն, սուրէթի թէսվիյէյի թէսհիլ էյլէմէքտէն, վէ Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտաքի զըտտիյէթին աչըգտան աչըղա պիր գաթը մախսուտէյէ միւնճէր օլմասընը մէնն էյլէմէքտէն հիչ պիր մէնֆաաթ եօգ տուր ։

Ֆրանսանըն, էվվէլճէ իսթիշահաթ իթմէմէսինէ տիկէր պիր սէպէպ տահա պուլունմագտա տըր ։ Շէօյլէ քի, էկէր Ինկիլթէրրա, թէհամմիւլ օլունմազ պիր վագիաէթտէն գուրթուլմագ չալըշմագտա իսէ, Եվրօբանըն մէսայիի միւշթէրէքէսինտէն վէ խուսուսիյլէ հիւքիւմէթի ճիւմհուրիյէյի պունա հիտաէթար գըլմագտան նէ՞ պէքլէնիլտիկինի, Ֆրանսանըն պիլտիրճէսի բէչին պիլմէքլիկէ հագգը վար տըր ։ Պիր քէրրէ Սուտան բէյսի էշգըեասը, Խարթումու վէ Պէրպէրի գապթընա կէչիրիր իսէ, Ինկիլթէրրանըն, վազիֆէսինի խիթամ պուլմուշ ատտ իթմէմէքլիկէ սէպէպլէրի օլաճագ տըր, վէ մէաէնիյէթին թէչէպպիւսիւ միւշթէրէքէսինի հիմայէ իթմէք վէ Սիւէյշ գանալընըն էմնիյէթինի թէէմին էյլէմէք իւզրէ, նէ եօլտա հարէքէթի միւշթէրէք իթթիխազ օլունաճաղընը բէչինէն պիլինմէսի իգթիզա իտէճէք տիր ։

Պինաէնալէյն Մ. Ժիւլ Ֆէրրինին գուրունթուլարը ճայի թէաճճիւպ տէկիլ տիր, հաթթա պէլքի Ինկիլթէրրա տէվլէթի, իլէրուտէ հէր տէվլէթին միւտախալէսինտէն պիւսպիւթիւն գուրթուլմագ ֆիքրիյլէ, իչպու գուրունթուլարը իսթէհէնէրէք վիճտանէ կէթիրմիշ տիր ։

* * *

Իսթանպուլ ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, Պապը Ալի, Ինկիլթէրրա գապինէթօսունուն թէքլիֆինէ հէնուզ ճէվապ վիրմէմիշ տիր ։ Ֆագաթ զաննը օլունտուղունա կէօրէ, Ֆրանսա վիւքէլասընըն էֆքեարընը իսթիֆսար իտէճէք տիր ։ Շէհրիմիզին մէհաֆիլի բօլիթիգիէսինտէ զիեատէսիյլէ իթիպար պուլմագտա օլան պիր էֆքեարա նէզարէն, հիւքիւմէթի Սէնիյէ, ամիտաքի իւչ շարթ իւզէրինէ տախի իսրար էյլէյէճէք տիր ։ Պիրինճիսի, գօնֆէրանսըն մահալլի իճթիմաը Տէրսաատէթ օլմասը ։ Իքինճիսի, Մըսըրտա Ինկիլիզ ասաքիրի եէրինէ ասաքիրի Օսմանիյէ իգամէսինին տէվլէթլէր ճանիպինտէն թանըմը թէէմինէ ալընմասը ։ Իւչիւնճիւսիւ, Խըտիվէթի Մըսըրիէ ճանիպինտէն Պապը Ալիյէ վէրիլէն վէրկինին ասլա թէնզիլ օլունմամասը ։

ՍՈՒՏԱՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐԻ

Եվրօբա ղազէթալարը, Սուտանըն ահվալը հաղղընտա իւզէրինէ մուհիմմ խապէրլէր տէրճ իտիեօրլար ։ Ֆագաթ էսէֆ օլունուր քի, մէզքիւր խապէրլէրին մէնպալէրի, պիր տէրէճէ շիւպհէլի կէօրիւնմէքտէ տիրլէր ։ Պու խապէրլէր ճիւմլէսինտէն օլմագ իւզրէ, իրինճի տէֆա օլարագ խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Խարթում գապթ օլունմուշ վէ Կօրտօն բաշա թէլէֆ իտիլմիշ տիր ։ Հէր նէ գատար Պէրլինին Վօֆ նամ թէլէկրաֆ շիրքէթի, մէզքիւր խապէրի, չայեանը վիւսուգ պիր մախպիրինտէն ալտըղընը տէրմիեան էյլէմէքտէ իսէ տէ, զաննը իտէրիզ քի, բէսմէն թաստիգինէ գատար պէքլէմէք լազըմ տըր ։ Տէյլի Թէլէկրաֆ ղազէթասը, ապրիլ 29 թարիխլի Նիւսխասընտա պէեան իթտիկի իւզրէ, Պէրպէր մուհաֆըզը, Գօրոսգօ թարաֆընա տօղրու հիւճում պաշլամըշ, վէ ապրիլ 30 տա Գահիրէյէ վիւրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, Մըսըր գումանտանը, քէնտիսինէ մուավէնէթ կէօնտէրիլմէսինի րէճա իյլէմիշ, վէ թահթը էմրինտէ պուլունան պաշը պօզուգ գըլարըն վէ 500 նէֆէր Նիզամաքէրինին, տիւշմէն թարաֆընա կէչտիքլէրինի պիլտիրմիշ տիր ։ Օլ թարիխտէն սօնրա, Պէրպէրտէն հիչ պիր խապէր ալընամամըշ, վէ շէհրի մէզքիւրուն պագըյէյի ասաքիրինին, սահրատան կէչիպ, Գօրոսգօյա վասըլ օլմագըղը թէճրիւպէ իթմաքլէրի մաղնուն պուլունմուշ տուր ։

Ասըլարըն Պէրպէր շէհրինի գապթ իթտիքլէրինէ տայիր շըգան շայեա, պիրի, Ինկիլթէրրանըն Պէրպէր գօնսօլօսու Մ. Գուզզիտէն, վէ տիկէրի, Վիէննանըն Թակպլաթ ղազէթասընըն Իսկէնտէրիյէ մուխպիրինտէն ալընան իքի գըթա թէլէկրաֆնամէ իլէ թաստիգ օլունմուշ տուր ։ Մ. Գուզզինին պէեանընա կէօրէ, ասաքիրի Մըսըրիէ շէհրի թէրք իթտիքլէրինտէն, ասըլար, ճէնուպ վէ շարգ ճիհէթլէրինտէքի վարօշլարը իշղալ էյլէմիշլէր տիր ։ Գօնսօլօսը միւմաիլէյհ տախի ապրիլ 29 տա Պէրպէրտէն հարէքէթ իթմիշ տիր ։ Շիմտիյէ գատար, Կօրտօն բաշատան ալընան թէլէկրաֆնամէլէր, Մ. Կուզզի վասըթասըյլա Գահիրէյէ կէօնտէրիլմէքտէ իքէն, պունտան սօնրա Խարթումտան հիչ պիր խապէր ալմագլըղա իմքեան գալմամըշ տըր ։

Իքինճի թէլէկրաֆնամէտէ պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, ասըլար, Պէրպէր շէհրինին ճէնուպ ճիհէթինտէքի Ապու-Համատա եագլաշմագտա օլուպ, մահալլի մէզքիւրուն սէքէնէսի իսէ, սահրաեա ֆիրար իթմէքտէ իմիշլէր ։

Միրալայ Տրինգանըն Ասուանտան չէքտիկի պիր թէլէկրաֆնամէտէ, պին գատար էշգըեանըն, աղչէ վէ էրզագլարը օլարագ, Խարթումտան կէլիպ, Մըսըրըն աշաղը ճիհէթինէ տօղրու իլէրլէտիքլէրի պիլտիրիլմիշ տիր ։ Րէյսի էշգըեա, Ասուանըն գապիթանը Մըսըրիէսինէ, մէզքիւր մէվգըի եա թախլիէ իթմէլէրինի, վէ եախօտ ճիւմլէթէն գաթլ ու թէլէֆ իտիլէճէքլէրինի թահրիրէն պիլտիրմիշ, վէ Մըսըր ճիհաթինէ Նազըրը, շէհրի մէզքիւրէ իքի պաթարիա թօբ իլէ պիր միգտար ասաքիրի մուավինէ կէօնտէրիլմէսինի էմր էյլէմիշ տիր ։

Տիկէր թարաֆտան, Օսման Տիկմա, Մասուան ճիվարըլարը աշիրէթլէրինին պաշըըճա րուէսասընը տօօլթուղունա թէէմմին օլուտգտան սօնրա, Հապէշիստան գըրալընա պիր մէքթուպ կէօնտէրիպ, կէրէք գըրալը վէ կէրէք Խրիսթիան թէպասընը Իսլամիյէթէ տավէթ իթմիշ, վէ պու թէքլիֆի գապուլ օլունմազըսա հալտէ, Հապէշիստանա Սուտանլըլար թարաֆընտան հիւճում վուգու պուլաճաղընը պիլտիրմիշ տիր ։ Գըրալը միւշարիլէյհ, իչպու թէհտիտ իւզէրինէ, ամիրալ Հէվէթէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթի սիլահլարընը վիրմէկի, վէ օ պէշ այ զարֆընտա մասչլարընը թէհարիէ իյլէմէքլի թէահհիւտ իթտիկի թագտիրտէ, Հապէշիստանըն, մէյտանը հարպա 30 պին ասքէր չըգարաճաղընը պէեան էյլէմիշ տիր ։

ՄԻՇԷԼ ԳԱՄԲԻՆԻՆ ԻՏԱՄ ՑԷԶԱՍԸՆԸ ԶԱՐԲԸԼՄԱՍԸ

Զըգան մարտ 21 տէ, Ֆրանսատա, Սէն էթալէթինին ճինաէթ մահքէմէսի, Միշէլ Գամբի նամընտա պիր ճանիյի իտամ ճէզասընա մահքիւմ գըլմըշ տըր ։ Մէրգում, 1883 սէնէսի օղոստոսունուն 10 ունտա, Բարիստէ Ըրկար նամ սօգագ սաքինէսինտէն, իրատէն օլան վէ գարտաշ իլէ գըզգարտաշ պուլունան իքի քիշինին խանէսինէ կիրէրէք, գարտաշը եօլտուրմուշ վէ գըզգարտաշը տախի աղըրճա եարալամըշ տըր ։ Մէրգումուն իտամ էմրի, ապրիլ 30 տա վէրիլիպ, եէվմի մէզքիւրտէ իչպու էմր վէ գարար իճրա գըլընմըշ տըր ։

Իւչ սէնէտէն պէրու Բարիստէ գաթլ ճէզասընա չարբըլան օլմամըշ իտի, խալգ իսէ, զաթէն իչպու ճէզանըն իճրասընտա հազըր պուլունմագլըղա նատիրէն մէրագլը իքէն, պու տէֆա, կէրէք ճինաէթի վագըանըն պազը անլաշըլմազ եօրար պէրտէսիյլէ մէսթուր օլմասընտան վէ կէրէք ճանիի մէրգումուն, հագիմլէրի գարշուսընտա խիլաֆը ատապ թութտուղու հարէքէթտէն տօլայը մէրագը թահրիք օլմուշ օլտուղու ճիհէթլէ, մէրգումուն գաթլ օլունաճաղը թէվաթթուրու, խատմընտան իւչ կիւն էվվէլ շայի օլտուղունուն իրթէսի կիւնիւ, մահալլի իտամ օլան պուլվարտա խըլընճախըլընճ էհալի թօբլանմըշ, վէ բազար վէ բազար իրթէսի կիճէլէրի, Րօգէթ մէյտանընա վէ ճիվար սօգագլարա քիւմէ քիւմէ էհալի կէթմիշ տիր ։ Վագըատան պիր կիւն էվվէլ տախի, հէնէճանը էհալի բէք զիեատէ արթմըշ տըր, չիւնքի Գամբինին, իրթէսի սապահ էրքէնտէն հէր հալտէ գաթլ իտիլէճէսի գարարլաշտըրըլտըղը տուեուլմուշ, վէ ալաֆրանկա սաաթ պիրտէ, էհալի թօբլանմաեա պաշլայըպ, Րօքէթ ճիվարընտաքի իգթիհամ, տագըգա պէ տագըգա արթմագտա պուլունմուշ, վէ ազ վագըթտա էհալի, պիր գաչ սօգագըն գատար եայըլըպտան պաշգա, քիւլլիեթլէ կէլէն էհլի մէրագ տախի եօլլարը իշղալ իթմիշլէր տիր ։ Րօքէթ մէյտանը, սաղ վէ սօլ թարաֆլարընտա հափսխանէնին գալըն տիվարլարը օլտուղու վէ ուզունճա պիր թարիգտէն մէզարլըղա կիտիլտիկի հալտէ, զաթէն մահզունիյէթ պախշ պիր մահալ իքէն, պու միւնասիպէթլէ տահա զիեատէ մահզունիյէթ քէսպ իթմիշ, վէ պիր խայլի նէֆէրաթը զապըթա մէյտանը մէզքիւրուն էթրաֆընը գուշաթմըշ օլտուգլարը կիպի, պիր թագըմ մուհաֆըզ ասքէրլէրի տախի հափսխանէնին էթրաֆընը մուհաֆազա իթմէքտէ, վէ էհալիյի տայիմա գալապալըգ իւզէրինէ սիւրմէքտէ պուլունմուշլար տըր ։

Պու սըրատա, պագը ազաճլարըն տալլարը իւզէրինէ պիր չօգ խալգ չըգմըշ միւլու, նէրտիվէնլէր, սէտտլէր վէ հաթթա արապալար տահա տուրաճագ մահալլէր տէ, ֆէվգէլատէ ֆիաթլէ քիրաեա վէրիլմիշլէր տիր ։ Գալապալըգ իչինտէ, բէք չօգ գատընլար մէվճուտ օլուպ, պազըլարընըն գուճագլարընտա չօճուգլար տախի կէօրիւլմիշ տիր, վէ պու խալգըն, պէօյլէ զահմէթ վէ էզիյէթ ալթընտա էկլէնմէսի, մահզա պիր ճանինին պաշընըն տիւշտիւկինի կէօրմէք մահզուզիէթինտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր ։

Վէլհասըլ սաաթ իքիյի օթուզ կէչէրէք, գաթլկեահըն ինշասընա մախսուս քէրէսթէլէրի վէ սայիր էշեանը համիլ օլան արապա, խալգըն արասընտան կիւճ իլէ կէչիպ կէլմիշ, իգթիհամ արասընտա էվլա պիր հըշըլթը վէ սօնրա պիր սուքիւնէթ հասըլ օլմուշ, վէ հէր չէյ իքմալ օլունունճա, սաաթ տէօրտիւ չէյրէք կէչէրէք, հափսխանէ միւտիրի, Գամբինին տայիրէսինէ կիրմիշ, վէ մէրգումու աէրին պիր ույգուտա պուլտուղունտան, ուեանտըրմըշ, վէ չու սէօզլէրի սէօյլէմիշ տիր ։ «Գամբի, իսթիտաէր աֆվը գապուլ օլունմատը ։ Իմտի ճէսուր օլուն, պու սապահ ճէզանըզ իճրա օլունաճագ տըր ։» Ճանի, պիրտէն պիրէ սարսըլըպ, լաքին շօ չապուգ պու սարսըլմասը կէչէրէք, ճէլլատըն մուավինլէրի եարտըմըյլա էլպիսէսինի կէյինմիշ, վէ մէրգում, աըլ խիմինի օլ անէ տէ սէօյլէմէմիշ իսէ կիւնահըն, պու սըրատա թէքրար սիւալ օլունմուշ իսէ տէ, ճանի, աըլ խիմինի պէսսլէմէճէքինի թէքրար իւյլէմիշ տիր ։ Պատէհու պիր գատէհ պէյաղ չարապ իչէրէք, քէնտիսինի ճէլլատընա թէսլիմ իթմիշ, վէ տայիմա տիւչիւնճէլի վէ սագին պիր հալտէ կէօրիւնմիշ տիր ։

Սաաթ տէօրտի գըրգ պէշ կէչէրէք, մէրգում վէ մահքէմէ եօլա չըգմըշլար, վէ Գամբի, հափսխանէնին սօֆասընտան կէչէրքէն, գապի [illegible] քիմսէնէ տաեանմագըղըն եա բըլմէքթէ պուլունմուշ, վէ հափսխանէ գաբուսու աչըլընճա, ժանտարմալար վէ մուհաֆըզլար, պալապանլարը աչտըգլարը կիպի, գըլըճլարընը տախի չըգըլագ օլարագ թութմուշլար տըր ։

Մահքիւմու մէզպուր, պաշ քէսմէկէ մախսուս օլան կիյօթին ալէթինի կէօրտիւկինտէ, իւզէրինէ ալա զաաֆիթ էսէրի կէլմիշ, վէ ճէլլատըն իքի մուավինի արասընտա օլտուղու հալտէ, եօլունա տէվամ իթմիշ, վէ իւչիւնճիւ պիր ճէլլատ տախի կիյօթինին էօնիւնտէ տուրմուշ օլուպ, ալէթի մէզքիւրէյի մըմքին մէրթէպէ մահքիւմտէն կիզլէմէքտէ պուլունմուշ տըր ։ Պու էսնատէ, ճէլլատ, մահքիւմու չէօզիւն թութուպ, պիր համլատա, ալէթին մախսուս մահալինա օթուրթմուշ, [illegible] պաշընը [illegible] ։

ՊԻՒՑԻՒՔ ՊԻՐ ՏՕԼԱՆՏԸՐԸՃԸ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Պիր վագըթտան պէրու, «սիեահ ֆըրգա» տէնիլէն պիր թագըմ էշխաս մուզիրրէ գումպանեասընա մէնսուպ օլանլարըն, եագընտա, Բէթրէսպուրկ մահքէմէսինտէ մուհաքէմէլէրի կէօրիւլէճէք տիր ։ Նուվէլ նամ ղազէթէյէ ինանըլմագ լազըմ կէլիրսէ, իչպու մուհաքէմէ, իլէրուտէ իճրա օլունաճագ տիկէր մուհաքէմէլէրին մուգատտիմէսի օլուպ, ֆըրգայի մէզքիւրէնին ազալարը մագամընտա մաղնուն օլան բէք չօգ էշխաս, հուզուրը մահքէմէյէ ճէլպ իտիլէճէքլէր տիր ։ Հիւքիւմէթ, զաթէն չօգ տանպէրի, պու գումպանեանըն ազալարը օլան բէք չօգ քիմսէլէրի թէճէսսիւս իթմիշ օլուպ, չիմտիյէ գատար ֆիրար իթմիշ օլանլարը տախի [illegible] տըր ։ Մէզքիւր տօլանտըրըճը գումպանեասը, Բէթրէսպուրկ ճէմիյէթինին էն եիւքսէք տայիրէլէրինտէն էն աշաղը տայիրէլէրինէ գատար [illegible] ։ Շէօյլէ քի [illegible]

[illegible]

րատը պուլունուր իմիշ ։ Գումբանեա, տուղաղընա տիւշիւրէճէկի սատէտիլանըն աճվալը սապըգասընը լաեըգըյլա Թէտգիգ իմմէյինճէ, հիչ պիր իշէ Թէշէպպիւս իթմէզ իքէն, Նասըլսա սօնրալարը, արիզ ու ամիգ Թէտգիգ վէ ԹէֆԹիշ իթմէքսիզին, պիր Թագըմ ատհապը նամուսու տախիքէնատ տայիրեսինէ գապուլ իթտիրկինտէն, իշ անլաշըլմըշ, վէ հիւքիւմէթէ խապէր վէրիլէրէք, չիմտիքի մուհաքէմէյի ինթաճ իթմիշ տիր ։

ՎԱՆՏԱՆ ՄԷԿԹՈՒՊ

84 ապրիլ 3 Վան

Պաշ-գալէ քաղաք նորէն յուզուած է, տեղւոյն Նախորդ առաջնորդ՝, Յովհաննէս վ. Բագունին, կուզէ որ քաղաքին առաջնորդ և Բարթուղիմէոս վանքին վանահայր ճանչցուի, զորս իր հակառակորդ մեծամասնութիւն չընդունիր ։ Այդ պատճառով Յ. Բագունին չինայեր ամեն գիւղ կուսակցութիւններ հանել և ամեն չարիք հասցնել իր հակառակ կուսակցութեան մարդոց, մինչև անգամ անոնց նիւթական վնասներ կը պատճառէ, սրիկաներու ձեռամբ նոցա խոտի դէզեր եայլն այրել փորձելով ։ Վերջերս Պաշ-գալէի Սուակ գիւղի տէր Դանիէլ և Թօրանտէրայ տէր Վարդան քահանայներ ոստիկաններով քաղաք բերել կուտայ և կառավարութեան կը յանձնէ իբր ըմբոստք ազգային իշխանութեան, որք կը պատասխանեն թէ չեն կրնար Յ. Բագունին իբր առաջնորդ մը ճանչել, որ ոչ ազգային իշխանութենէ կարգեալ և ոչ կառավարութեան կողմէն վաւերացեալ է. և այսպէս արդարանալով կարձակուին ։ Բայց Յ. Վ. Բագունին չի բաւականանար անով և Պաշ-գալէ քաղաքին միակ եկեղեցւոյ դուռը փակել կուտայ, տեղւոյն քահանայ Տ. Պօղոսը թըշնամանելու համար, ժողովուրդը կը գրգռուի և կառավարութիւնն միջամտելով դուռը բանալ կուտայ, իսկոյն հեռագիր մը կը տրուի տեղւոյս առաջնորդարանին յայտնելով Յ. Բագունիի արարքը, Գաւառական վարչութիւն հեռագրաւ Վան կը կանչէ Յովհաննէս վարդապետի և նորա հակառակ կուսակցութեաց պարագլուխներ, որոցմէ միայն վերջիններս կուգան ։ Գաւառական վարչութիւն առժամանակեայ Քաղաքական և Կրօնական ժողով մը կը կարգէ ընդ նախագահութեամբ Տ. Պօղոս քահանայի և կը ղրկէ զանոնք ի Պաշ-գալէ մինչև որ Պօղոս սրբազան անդ գնալով անձամբ խնդիրներ կարգադրէ ։

Ծերենցի «Խրիմեան և կաթուղիկոսութիւն» անուն տետր Վան եւս հասաւ և մեծ ուրախութիւն ազդեցութիւն մը ըրաւ Վանի մէջ, զի վանեցիք տեսան որ դեռ կան ազգին բարերարներ լաւ ճանչցող և նոցա արժանիք գնահատող գրիչներ, հակառակ այն թերթերու խմբագրաց որք անձնական շահուց տեսակէտով կըմբռնեն ամեն ազգային խնդիր ։

Քանի որ կաթուղիկոս եղող անձը միայն վանահայրութիւն չպիտի ընէ այլ ընդհանուր Հայոց կաթուղիկոսութիւն, ուստի պէտք է որ նա լաւ ծանօթ լինի այն գաւառներուն հետ որոց ժողովուրդը հովուելու բարձր պաշտօնին կը կոչուի. և նոցա ազգային և կրօնական պէտքեր ուսումնասիրած պէտք է լինի ։ Այդ անձ «Հայրիկն» է որ Հայաստանի զաւակ, նորա ամէն մի վէրքեր ճանչցած և կեանքը նորա դատին նուիրած է ։ Վանայ և Մշոյ գաւառներ վարած առաջնորդական և վանահայրական պաշտօններով, արդէն գաւառական փորձառութեան անձնաւորութիւն է եղած ։ Բայց կըսուի թէ Հայրիկ տնտեսագէտ չէ եղեր, տնտեսագէտ լինելու համար, պէտքէր կերեւի, միւս շատ մը եպիսկոպոսաց պէս ազգի ստակ կլլել, պահել ու հարստանալ, ցցունելու թէ տընտեսագիտութեամբ հաւաքած է այդ ստակը ։ Այն որ ազգային եկամուտը կը ծախսէ ազգին համար նա է ճշմարիտ տնտեսագէտ ։ Պօլսոյ ազգային երեսփոխաններ պէտք են անգամ մը իրենց յիշողութեան առջև բերել Հայրիկի պատրիարքական պաշտօնավարութիւն, Հայրիկը որ Ներսէս Աշտարակեցիի տիպարն է ։

Վանի մէջ առևտրական մեծ տագնապ կայ, ամենքը յուսահատ վիճակի մէջ կը գտնուին . քանի մը գիւղացիք՝ անճար, անցեալ չաբթու կը դիմեն Ռուսական հիւպատոս Պ. Կամսարականի տնկնոջ որպէս զի դիւրութիւն տայ իրենց գաղթելու Ռուսաստան, բայց տիկինը կը համոզէ զիրենք որ գոնէ առայժմ հանդարտ կենան ցվերադարձ Պ. Կամսարականի ։ Ստակի սով կայ և այդ պատճառով ցորենի չափը (45—50 օխան) 15—20 ղրուրուշով կը ծախուի և հացի 520 տիրեմը կարժէ 25 փարա ։ Այսպէս և ամեն ապրանքի արժէք կոտրած է ։

Այս անձուկ վիճակի մէջ, նաւավարք եւ նաւերու համար սահմանեալ նոր տուրքը տալու անկարող վիճակի մէջ գտնուելով, առագաստներ իջուցած և երթևեկութիւն դադրեցուցած են . և եթէ դեռ շարունակուի այդ դադարումը մեծ վնասներ պիտի սպառնայ Վանի ապագային, հացի, փայտի եայլն սղութիւնք պատճառելով, որոց առաջքն առնուլ կառավարական պաշտօնէից հեռատեսութեան կը թողումք ։

Լիմ գիւղացի Թովմաս անուն անձ անցեալ շաբթու բանտէն արձակուեցաւ, որ ինքնապաշտպանութեամբ Քիւրդ մը սպաննած և ցարդ, 3 տարիէ ի վեր, շղթայակապ բանտարկուած էր, իւր ընտանիքը գիւղէն փախստական և հողերն անմշակ թողուած էին ։ Բայց ազատուելով հանդերձ ինք և իւր ընտանիք դարձեալ հալածեալ վիճակի մէջ պիտի մնան ու հողերն անմշակ պիտի թողուին քանի որ Քիւրդեր հոն են և պատրաստ են իրենց վրէժ հանել մինչև անգամ նոյն հողեր գնող անձերէն ։

Բէժիի Վանի գործակատար՝ Մըկըրտիչ էֆ. Փափազեան, մարտ 30 ին սուրհանդակի ձիով աստ ժամանեց և երէկ գործի սկսաւ ։

Պօղոս Սրբազան, Կրօնական ժողովոյ որոշմամբ, ծանուցումներ ըրաւ, թէ աշխարհականներ իրաւունք չունին երբէք խօսիլ եկեղեցեաց մէջ . որով այդ խօսելու միակ ազատ վայրն եւս կը գոցուի աշխարհականաց առջև ։

ԱՆՈՒՇԱՒԱՆ

Մաճար Գըրմըզը խաչ ճէմիյէթինին բիանգօլու սէնէտաթընըն 1884 սէնէսի մայիս 1 տէ վուգու պուլան 5 ինճի քէշիտէսի .

Սէրի	Նիւմերօ	Ֆիօրին	Սէրի	Նիւմերօ	Ֆիօրին
59	27	100000	5900	21	50
893	1	500	6353	36	100
907	4	50	6873	18	100
1918	1	50	7276	1	100
2320	48	500	7684	22	100
2755	26	100	8061	27	50
2760	37	50	8213	45	100
3100	38	1000	8967	46	100
3807	34	50	10603	4	100
3880	14	50	10856	31	50
3907	23	50	11362	35	100
5493	36	50	11462	50	500
5661	23	100			

Պէհէր նիւմերօսու 12 շէր ֆիօրին գազանան սէրիլէր

650, 958, 4826, 5640, 6398, 7027, 7194, 7354, 11540, 11933.

(Իշպու ճէտվէլ Միւսիւ Ժ. Տ. Ծիաննէթթօնուն Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա 18 նիւմերօլու պանգա խտարէխանէսի Թարաֆընտան Թէպլիղ օլունմուշ տուր ։)

ՍԱՐ ՐԱՖԻՑԵԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ուս. ապրիլ 24 ազմ. գր. քէսիք		9 27
" " ապրիլ 25 օպհ. աշ.		9 28
" " էն եիւքսէք		9 28
" " էն աշաղը		–
" " Սաաթ 6 տէ		–
1863 Իսթիգ. (Մուրթօն) 6 °/₀ Ֆ.		59-
1865 " " 6 °/₀ Ֆ.		55-
1869 " (Բինար) 6 °/₀ Ֆ.		43-
1872 " (Պօն տիւ Թրէզօր		17-50
1873 " (Բինար) 6 °/₀ Ֆ.		45-50
Մըթըր իսթիգր. պիրլէշմիշ (Գ. Բ.)		72-17 ½
Րումէլի շըմէնտըֆէր		46-
Րէժօր		–
Հէվալէսիգ	ղուրուշ	25-
Ագչէ Ֆայիզի	°/₀	7

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՑԱԹԸ

Գրէտի Ժէնէրալ 6 °/₀	7-20
Սօսիէթէ Ժէն 6 °/₀	4- 3
Իսթանպօլ Պանգասը	6-15
Սօսիէթէ Օթօման	5-50
Թրամվայ 5 °/₀ (Գ. Բ.)	290-
Լավրիօմ (մատէն)	135-

ԱԴԶԷԼԷՐԻՆ ՐԻԱՅԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշ. Գ. Փ.	
Ինկլիզ լիրասը	110- 4
Ֆրանսըզ ալթունու	87-24
Բօլ	90-10
Գրիմից ալթունու	51-10
Պէեազ մէճիտիյէ	108- 6
Մէթալիք	100-20
Պէշլիք	102-20
Ալթըլըգ	102-35
Պագըր	760-
Գարպօն գայիմէսի գարիք	895-
Գայիմէ	1650-

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 6 մայիս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3 °/₀	78-47 ½
" " 4 ½ °/₀	107 60
Էսհամը Ումումիյէ աչըլըշ	8-80
" " գաբանըշ	8 87 ½
1865 Իսթիգրազը	57-
1869 "	47-
1873 "	44-
Րումէլի շըմէնտը. Թահվիլա	46-
Օսմանլը Պանգասը	666-25
Գրէտի Լիօնէ	578 75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1322-50
Լիօն շէհրի ագսիօնլարը	1232-50
Սիւէյշ գանալը "	2158-75
5 °/₀ Ֆայիզլի Րուս իսթիգ. (1877	96-¼
Րուսիանըն Շարք իսթիգրազը	–
Իթալիա ֆօնտօսու	96-80
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	331-
Իսպանիա խարիճի իսթիգրազը	61-¼
Մաճար իսթիգրազը (ալթուն)	104-
6 °/₀ Ֆայիզլի 1879 Եունան իսթ.	420-
Լօնտրա իւզէրինէ Գամպիօ	25-19

Լօնտրա 6 մայիս

Ինկլիզ ֆօնտօսու	101-15/16
Էսհամը Ումումիյէ աչըլըշ	8-11/16
" " գաբանըշ	8-7/8
1865 Իսթիգրազը	10-7/8
1869 "	9-7/8
1871 "	69-¼
1872 (Պօն տիւ Թրէզօր)	16-½
1873 "	8 5/8
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթ.	81-¾
Օսմանլը Պանգասը	16-½
Րուսիա իսթիգրազը 1873	92-5/8
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	65-¾
" իմթիեազլը (շըմէնտը.)	90-5/8
Տաիրա սանիէէ	64 7/8
Մըսըրըն Րօշիլտ իսթիգրազը	90-
1877 Մաճարիսթան էսհամը	102-¼
Բարիզ իւզէրինէ գամպիօ	25-586

Վիէննա, 6 մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	121-75
Էսհամը Ումումիյէ	–
Րումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	22-

ԻԼԱՆԱԹ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Խիզանու Բուռնաթիւրոց Ընկերութեան

—Ը—

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԵՐ

Նախակրթարանական կարգերու համար

Ազգային վարժարանաց համար նոր մեթոտով պատրաստուած ընտիր դասագիրք մ'է,

Կեդրոնատեղին է Մարզպետեան գրատունը, Մէրճան-փողոց, թիւ 57: Կը գտնուի նաև միւս գրավաճառաց քով: Գին 5 ղրուշ:

Բաւական թուով գնողաց % 20 զեղչ կըլլնի:

ԷՄԷ—ՄԱՐԳԷՆ

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՑ

Սոյն օգտակար գործոյն թարգմանութեան Բ. տետրը հրատարակեցաւ: Յաջորդ տետրերը ամէն ամիս պիտի հրատարակուին:

Իւրաքանչիւր տետր 80 երեսներէ պիտի բաղկանայ: Ամբողջ գործին՝ որ 800-900 էջեր պիտի բովանդակէ, բաժանորդագին որոշուած է 30 դահեկան:

Բաժանորդագրութեան տեղերն են Աշճեան տպարան ի Միւհիւրտարի խան և Պահճէ գաբու Աղամալեան եղբարց խանութները:

Ս. Գաբամաճեան

ՆՈՐ ԳԻՒՏ

Parfumerie IXORA

ED. PINAUD

ԻՒՔՍՕՌԱԿԱՆ .... ոգի
ԻՒՔՍՕՌԱԿԱՆ .... զարդաջուր
ԻՒՔՍՕՌԱԿԱՆ .... բոմատ
ԻՒՔՍՕՌԱԿԱՆ .... իւղ
ԻՒՔՍՕՌԱԿԱՆ .... բրնձալիւր
ԻՒՔՍՕՌԱԿԱՆ .... ֆացախ.
'Ի փարիզ Սթռասպուրկի Ճամբուղին Թիւ 37.
37, Boulevard de Strasbourg, PARIS

1883 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ՎԻԷՆՆԱՏԱ, ԷՃԶԱՃԸԼԱՐ ԷՔՍՓՕԶԻՍԻՕ-ՆՈՒՆՏԱ ԱԼԹՈՒՆ ՄԻՏԱԼԵԱ ՔԱԶԱՆՄԸՇ ՏԸՐ:

Տօղթօր Զէտին մէզքիւր շուրուպու չօճուգլարըն մավի էօքսիւրիւք, ույգուսուզլուգ վէ պունլարա միւմասիլ խաստալըգլարընա գաթէթ Փայիտէլի օլտուղու կիպի, մէրէմէ տիւչար օլանլարըն էօքսիւրիւկիւ իլէ, նէֆէս պորուլարը էմրազընը, վէ նէզլէնի տախի տէֆ իտէր:

Տէբօզիթօսու Բարիզտէ Տրուօ սօգագընտա 22 վէ 19 նումերօլու մաղազադարտա տըր: Պօլիսնուր պիւթիւն էճզախանէլէրտէ:

ՊՕՂԱԶ ՎԷ ՍԻՆԷ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ ՎԷ ՍԷՍ ԹԸԳԱՆՄԱՍԸ ԻՉԻՆ ՊԻՊԻՐԻՃԻՔ ՄՈՒՍԱԼԻՃԷ

ՏԷԹԱՆԸ

ՊԻՐԹՕ ԼԼԼԻԹ... իլէ հազըրլանմըշ բասթիլլէլէր:

Իչպու բասթիլլէր պօղազ աղրըսը, վէ սէս թըգանմասը, էմրալըրնա գարշը վէ ազըզլարընտա խարարէթ չըգանլարա, վէ թիւթիւն իսթիմալընտէն միւնպէթիս պօղազ իւլթիհապընա տիւչար օլանլարա, վէ սէսլէրի է սիւհուլէթ վիրմէք իչին, հօճալարա, չալկըճըլարա վէ ավուգաթլարա իլէ հաքիմլէրէ թավսիյէ օլունուր:

Բարիզտէ, Ֆօպուրկ Սէն-Տընիտէ 90 նումերօլու միւճիտի Մ. ԱՏ. ՏԷԹԱՆըն մաղազասընտա, վէ պիլ ճումլէ պիւյիւք էճզաճը տիւքքեանլարընտա պուլունուր: Գուլթունուն իւզէրինտէ Մ. ԱՏ. ՏԷԹԱՆըն իմզասը պուլունմասընա տիգգաթ օլունմալը տըր:

Ֆիաթը 2 1/2 ֆրանգ տըր:

ASTHME

ԹԻԻՊ ԼԸՎԱՍՍԷՕՐ նամ պիր նէվ սիկարալար նէֆէս, կէօքիւս թըգանմալընը, նէֆէս դըըլմասընը վէ հէր նէվ նէֆէս պորուլարը խասթալըգլարընը թէտավի իտէրլէր: Ֆիաթը Ֆրանսատա 3 ֆրանգ տըր:

NEVRALGIES

Սարա խասթալըղը տօգթօր ԳՐՕԻՆԷՆԻՆ ԱՆԹԻ-ՆԷՎՐԱԼԺԻԳ թապ'ր օլունան հապլարը իսթիմալ օլունտուգտան անինտէ քէսիլիր: Ֆրանսատա գութուսու 3 ֆրանգտա տըր:

Մէրքէզի, ԲԱՐԻԶՏԷ ՄՕՆՆԷ սօգաղընտա Ն. 23 պիրինճի սընըֆ էճզաճը վէ քիմեակէր Մ. ԼԸՎԱՍԷՕՐԻՆ մաղազասը տըր: Իսթանպօլտա Մ. Վ. Գասապեանըն էճզա մաղազասընտա, վէ Իւզքնտէրիյէտէ Մանեան վէ Գօմբնըն մաղազալարընտա վէ հէր պիւյիւք էճզախանէլէրտէ պուլունուր:

ՄՈՒՍԱՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Պէյօղլունտա Թիւնէլ գարշըսընտա

Էյյէմի էվվէլ ալա-ֆր. սաաթ 8ատէն 10ա, վէ էյյէմ-ի էն սօնրա 2տէն 5է գատար:

Տօղթօր Շուարց միւտաֆիյէին գապինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօրուլարը, վէ նէֆէս եօլլարընտա էնվայի էճզա պօրուլարը իւֆիւնիւկէ մախսուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ճիհէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալըգլարընա խուսուսի օլարագ պագըլըր կիպի, էլէքթրիք աէթլէրիյլէ իճրա օլունան հէր նէվի թէտավիյի խարիճ էզ պօղմաճա էօքսիւրիւք, վէ տիֆթէրի վէ էլ վէ սինիր խասթալըգլարը, վէ քլօրօֆիլ վէ սայիր կիպի իլլէթլէրին թատավիսի խուսուսընտա տըր:

Բէզա, կիպի խասթալըգլար, գայիֆ-լիք վէ գայրիհիմ:

ALLEN & HANBURYS'

"Perfected"

COD LIVER OIL

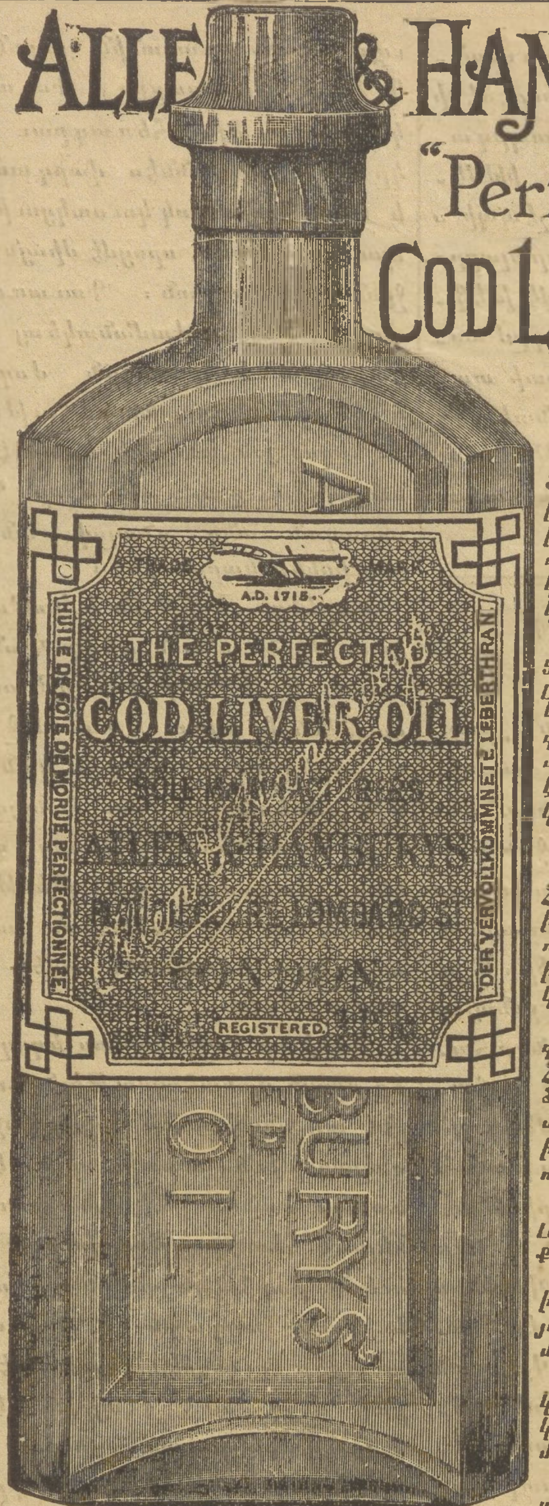

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԵԱԼ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Այս իւղը Ալլէն և Համպուրիսի գործարանին մէջ պատրաստուած ըլլալով ի Նորվէկիա նորագիւտ դրութեամբ մը, իւր մէջ չպարունակեր երբեք քիմիական ախտաճոյ եկող նիւթեր, մինչդեռ բոլորն մը կորուսած չէ իւր սննդական և բժշկական հանգամանքներէն:

Ամենէն աւելի տկար ստամոքս ունեցողներն իսկ կրնան գործածել զայն, ըստ որում երբեք չհոգնեցներ ստամոքսը և անհանգստութիւն չտար գործածողին. իւր այս յատկութեանցն համար անշուշտ մեծ ընդունելութեան արժանի է բոլոր անոնց կողմանէ, որ ձկան իւղ կը գործածեն:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՔ

"Լանսէթ" լրագիրըկը գրէ. Ալլէն և Համպուրիսի կատարելագործեալ ձկան իւղը կարելի եղածին չափ քիչ գէշ հոտ ունի. շատ մը անձինք որ ցարդ ձկան իւղ չէին գործածեր, իւր հոտին համար, կրնան այլեւս գործածել զայն:

"Պրիթիշ Մէտիգալ Ճուրնալ" լրագրին վկայութիւնը. Տեարք Ալլէն և Համպուրիսի պատրաստած ձկան իւղը ծովերէ հանուած իւղերուն յատուկ տեսակ որ անհաճոյ հոտը չպարունակեր իւր մէջ. սոյն իւղը ընտիր ձէթի համ ու հոտը ունի.

"Մէտիգալ Բրէսս էնտ Սիրգուլար" լրագիրն ալ կը գրէ. սոյն ձկան իւղը քրտինք չտար երբեք գործածողներուն.

"Մէտիգալ Թայմզ էնտ Կազէթ" ի մէջ կը կարդամք չէմք վարանիր զայն յանձնարարելու մանաւանդ, որ կրնայ մեծ օգուտներ քաղել անկէ:

"Լընտըն Մէտիգալ Րեգըրտ" բժշկական թերթն ալ հետեւեալ վկայութիւնը կուտայ. սոյն ձկան իւղը իւր տեսակին մէջ աննման է:

"Փրըգթիշընըր" լրօ գրին մէջ ալ կը տեսնենք. այս տեսակ ձկան իւղ մը հնարուած ըլլալն բժշկութեան համար երջանկութիւն մ'է, երբեք հոտ չունի ամեն ստամոքսի կը յարմարի:

(Կուրծքի հիւանդութեանց հիւանդանոցին խորհրդատու բժիշկ Հորաս Տոպելի հեղինակութենէն քաղուած են սոյն վկայութիւններն):

Ալլէն և Համպուրիսի կատարելագործեալ ձկան իւղը կը վաճառուի գաւաթիկ գոցուած շիշերու մէջ, որոց վրայ ստորագրութիւն դտնուելուն ուշադրութիւն ընել լու է. ուրիշ տեսակներն կեղծ են:

Պէյօղլունտա Տօղրու-Եօլտա, Դանզիկ վէ պիրատէրլէրի Իւկլիւզ էճզախանէսինտէ պուլունուր:

Լավանտաճը վէ բէրուքեար սիւքքեանլարընտա պուլունուր:—

La VELOUTINE

Poudre de Riz spéciale

PRÉPARÉE AU BISMUTH

Par CH^les FAY, Parfumeur

PARIS — 9, Rue de la Paix, 9 — PARIS